

International Science Group

ISG-KONF.COM

XXXV
INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE "SCIENCE, DEVELOPMENT AND THE LATEST DEVELOPMENT TRENDS"

Paris, France
September 06 - 09, 2022

ISBN 979-8-88796-819-3
DOI 10.46299/ISG.2022.1.35

РЕЛОКАЦІЯ БІЗНЕСУ ЯК ЗАПОРУКА ЙОГО ІСНУВАННЯ В ПЕРІОД ВІЙНИ

Графська О. І.,
д. е. н., доцентка кафедри готельно-ресторанного бізнесу
Львівського державного університету фізичної культури
ім. Івана Боберського

Цільник О. Я.,
аспірант Львівського університету бізнесу та права

В умовах сьогодення вся наша держава переживає непростий час, який триває з 24 лютого 2022 року. Це – воєнний стан. Повномасштабна війна зачепила всі галузі економіки і заставляє нас шукати можливість жити та працювати по-новому. Адже відомо, що практично в усій східній та частково у центральній Україні тривають активні бойові дії, в умовах яких практично нереально ані фізично перебувати, а тим паче – займатися підприємницькою діяльністю. Відомо, що в межах державної підтримки бізнесу Міністерство економіки України представило програму релокації підприємств.

Зазначимо, що для забезпечення існування воєнної економіки та відновлення економіки загалом необхідно здійснювати процес релокації підприємств з території бойових дій у більш спокійні регіони нашої держави.

Релокація – походить від англійського relocation, що в перекладі означає переселення, добровільна або примусова зміна свого місця перебування чи існування [1].

Аналізуючи програми релокації підприємств, варто зазначити, що на державному рівні передбачено забезпечити максимальну підтримку бізнесу, а саме:

- вибрати максимально зручне місцерозташування для потужностей певного підприємства;
- допомогти в перевезенні на нову локацію;
- сприяти максимальному збереженню кадрового потенціалу за умови згоди переміщення на нову локацію при відмові сприяння в співпраці з фондом зайнятості нового регіону; також допомогти з підбором кваліфікованого персоналу;
- надати підтримку у відновленні логістики;
- сприяти у забезпеченні необхідною сировиною;
- продовжувати пошук нових та відновлювати діючі ринки збуту.

Зауважмо, що на державному рівні визначено регіони Західної України, які є порівняно безпечними і готові розмістити на своїй території нові підприємства та забезпечити їх нормальне функціонування. Сюди можна зарахувати Івано-Франківську, Закарпатську, Тернопільську, Львівську, Рівненську, Чернівецьку, Вінницьку та Волинську області [2].

Згідно зі статистичними даними, з початком запровадження програми релокації підприємств зареєстровано 1796 заявок. Нею успішно скористалися 710 підприємств, а 500 з них уже поновили свою роботу та продовжують працювати в межах нової локації. В розрізі областей, куди перемістилися підприємства, ситуація наступна:

- Львівська область – 29%;
- Закарпатська область – 18%;
- Чернівецька область – 12% [3].

У бізнес-аудиторії, тобто у власників бізнесу є різні погляди стосовно його релокації в інші області. Близько 48% власників бізнесу не бажають здійснювати релокацію, вважають, що їхній бізнес достатньо захищений і не потребує переміщення. Вони продовжують працювати там, де працювали. Також зазначимо, що підприємства українського бізнесу здійснюють свою релокацію не лише на території України, але й за її межами. Відповідно до статистики, 11% релокованих підприємств перемістилися за межі України, а 17% підприємств розпочали свою діяльність як в Україні, так і відкрили свої філії за кордоном. Здебільшого, свої представництва власники релокованих підприємств відкрили у Польщі – 63%, Німеччині – 25%, та в межах 1% в Бельгії, Болгарії та Естонії [4].

Зазначимо, що серед рекомендованих областей для релокації підприємств Львівщина стала першою в Україні. До області переїхали більше, ніж 190 підприємств із території, де тривають бойові дії. Внаслідок чого на Львівщині вдалося створити понад 4500 тисячі нових робочих місць, що ефективно позначилося на виконанні дохідної частини бюджету області за рахунок сплати податків, що дало змогу області стати лідером серед західних областей за сплатою податків і зборів.

Класифікація підприємств, що релокувалися, представлена в таблиці 1.

Таблиця 1

Класифікація підприємств, що релокувалися на Львівщину

№	Специфіка діяльності підприємства	Кількісне співвідношення компаній (шт.)
1	Легка промисловість	30
2	Торгівля	29
3	Машинобудування	23
4	Металообробка	22
5	Харчова промисловість	19

Як ми уже зазначали, частина підприємств, які релокувалися за межі України, тобто в країни ЄС, у своїй діяльності мають значні переваги, але зіштовхуються і з недоліками (див. рис. 1).

Отже, в умовах війни в Україні для збереження діяльності бізнесу необхідно здійснювати процес релокації, що в перспективі допоможе зберегти бізнес, а після завершення війни значно розширити його галузеву діяльність як в інших регіонах України, так і за її межами, а певні підприємства, які здійснили процес релокації, зможуть продовжити свою діяльність і бути активними на ринку

товарів та послуг, що, своєю чергою, допоможе нашій державі підтримувати економіку війни.

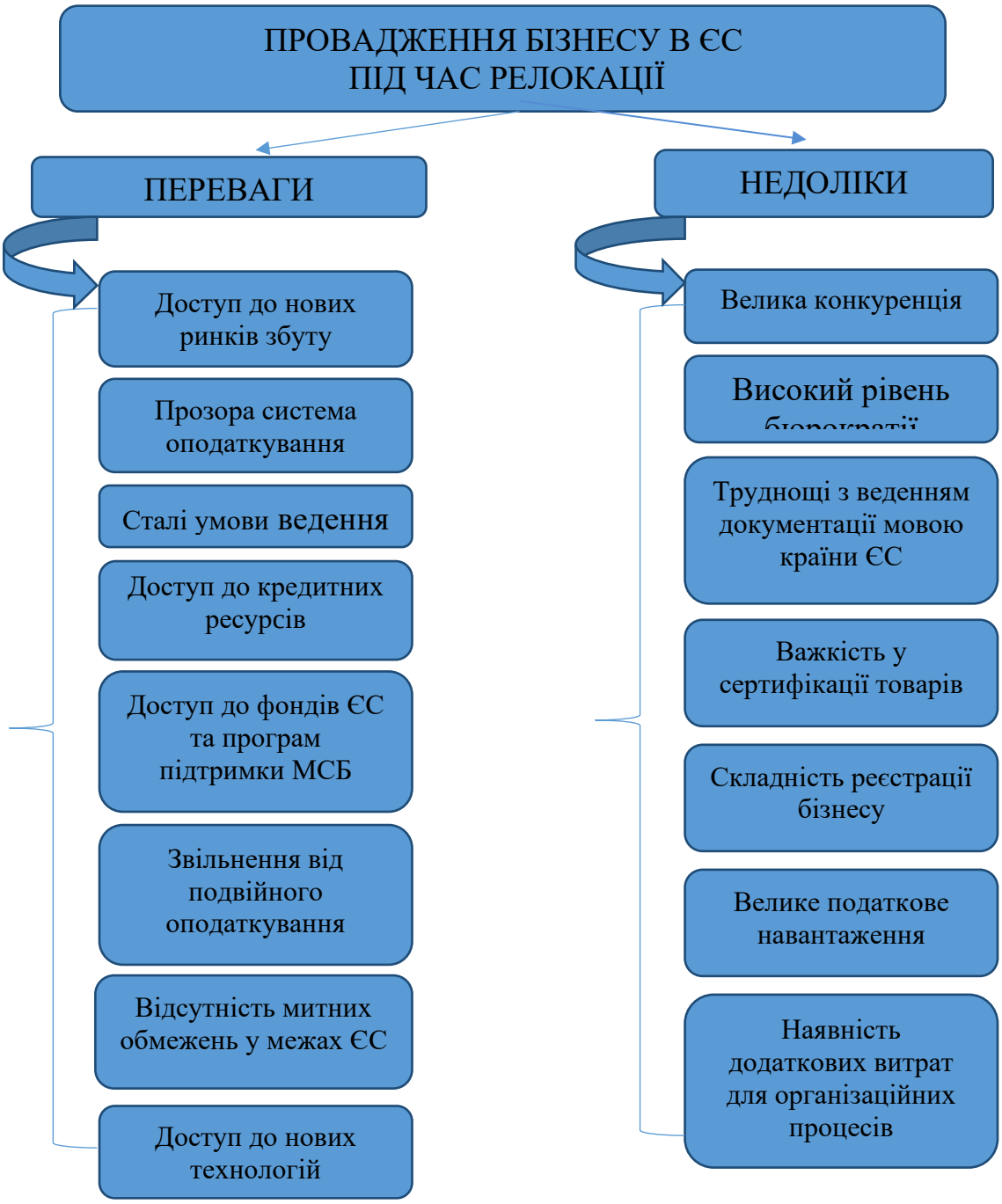

Рис. 1. Класифікація переваг та недоліків провадження бізнесу в країнах ЄС у період релокації

Список літератури:

1. Релокація. // Вікіпедія: вільна енциклопедія. URL: https://uk.m.wikipedia.org
2. Програма релокації підприємств. URL: https://me.gov.ua
3. Олексій Павлиш. Релокація бізнесу: скільки підприємств уже поновили роботу. URL:https://epravda.com.ua
4. https://news.finance.ua